

**Комунальний заклад
«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ
КОЛЕДЖ»**

Дніпропетровської обласної ради

СИЛАБУС

Освітній компонент	Медичне право
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	I5 Медсестринство
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Вибіркова
Форма навчання	Очна (вечірня)
Рік навчання / семестр	II рік, III семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів - 3 Усього: 90 год Лекцій: 12 год Семінарів: 20 год Самостійна робота: 58 год
Викладач	Чутова Наталія Павлівна
E-mail	n.chutova@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Дисципліна «Медичне право» включає в себе основні теоретичні та методичні питання медичного правознавства як науки та практики, методологічну основу для правової оцінки дій медичних працівників у межах чинного законодавства України. Дисципліна спрямована на формування позитивного ставлення до права як абсолютної соціальної цінності, ознайомить майбутніх спеціалістів з джерелами та нормативно-правовими документами в галузі охорони здоров'я, створення системи правових переконань та навиків правомірної поведінки при виконанні професійної діяльності.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення освітнього компонента є полягати в отриманні фахівцем основних теоретичних уявлень про особливості регулювання правовідносин в сфері медицини і охорони здоров'я, навчити застосовувати норми законодавства в конкретних ситуаціях. Основні завдання освітнього компонента: отримання студентами знань щодо історії становлення юридичної регламентації медичної діяльності в Україні; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні; загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я; видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення в охороні здоров'я; прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо); дефектів надання медичної допомоги;

	аналіз правових аспектів новітніх видів медичних біотехнологій; виявлення особливостей різних видів медичної експертизи; механізмів контролю якості медичної допомоги; регулювання експертної діяльності за законодавством України; особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами; формування навичок прийняття правомірних рішень в конкретних ситуаціях, що виникають при здійсненні професійної діяльності; формування можливості самостійно давати юридичну оцінку випадкам неналежного надання медичної допомоги і визначати можливі правові наслідки таких діянь, шляхи їх профілактики; формування навичок використання юридичних механізмів захисту прав та законних інтересів, як медичних працівників, так і пацієнтів. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті вищої освіти зі спеціальності І5 Медсестринство І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань. СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці. СК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
Програмні результати навчання	ПРН 04. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю. ПРН 05. Здійснювати медсестринське адміністрування.

	ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію. ПРН 21. Володіти українською мовою для розв'язання професійних задач.
--	---

Зміст курсу

**ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ**

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Лекції	Сам. роб.		
1	Медичне право України в системах права і законодавства	2			
	Законодавче забезпечення охорони здоров'я в Україні		6		
	Інформована згода на медичне втручання		4		
2	Правова природа медичної допомоги і медичної послуги.	2			
	Лікарська таємниця		4		
3	Права та обов'язки пацієнтів. Захист прав пацієнтів.	2			
	Правові основи організації охорони здоров'я в Україні		4		
	Правове регулювання господарювання й управління якістю у сфері охорони здоров'я		2		
	Законодавче забезпечення паліативної і хоспісної допомоги в Україні		2		
	Правове регулювання надання психіатричної допомоги		4		
4	Правове регулювання сімейної медицини в Україні	2			
	Правові та організаційні основи охорони материнства і дитинства		4		
	Правова регламентація косметології та спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Медичний туризм		4		
	Правове регулювання репродуктивних технологій		4		
5	Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.	2			
	Ятрогенна патологія та її медико-правове значення		6		
6	Особливості регулювання праці медичних працівників.	2			
	Медичне страхування в Україні.		4		
	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.		6		
	Правове регулювання трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів людини		4		
	Разом	12	58		

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години	
01	Медичне право України в системах права і законодавства	2	
02	Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. Захист прав пацієнтів.	2	
03	Морально-етичні аспекти лікарської діяльності	2	
04	Правова кваліфікація дефектів надання медичної допомоги	2	
05	Особливості регулювання праці медичних працівників.	2	
06	Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я.	2	

07	Правовий порядок захисту населення від інфекційних хвороб	2	
08	Законодавче забезпечення паліативної і хоспісної допомоги в Україні	2	
09	Правове регулювання надання психіатричної допомоги	2	
010	Правова регламентація косметології та спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Медичний туризм	2	
	Разом:	20	
Пререквізити		«Історія України», «Основи філософських знань», «Основи економічних знань», «Соціологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи правознавства».	
Кореквізити		«Основи загальної психології», «Історія медицини», «Медсестринська етика і деонтологія».	
Постреквізити		«Медсестринство», «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині», «Клінічне медсестринство у хірургії», «Клінічне медсестринство в педіатрії», «Методологія науково-дослідної роботи», Виробнича практика	
Методи навчання		Пояснювально-ілюстративний, проблемно-орієнтований, пошуковий, практико-орієнтований, кейс-метод, метод моделювання професійних ситуацій, дискусія, мозковий штурм, рольові та ділові ігри, метод проєктів, робота в малих групах, інтерактивні та цифрові освітні технології, самостійна робота з нормативно-правовими актами та інформаційними ресурсами. Теоретична підготовка передбачає форми лекції: проблемні, інтерактивні, мультимедійні, з використанням презентацій, відеофрагментів, аудіо-відеоматеріалів, опитувань, відеооглядів з коментарями викладача. Семінарські заняття передбачають медіаактивність: створення освітніх постів з професійним контентом, професійні симуляції: рольові ігри, розбір кейсів; ігрові технології: хакатони, онлайн-вікторини; використання електронних ресурсів – інтерактивні посібники, QR-коди до додаткових матеріалів; групові проєкти, гейміфіковані платформи. Самостійна робота передбачає опрацювання інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових, аналітичних і професійно орієнтованих завдань.	
Методи контролю		Усний контроль (індивідуальне та фронтальне опитування, бесіда, обговорення); письмовий контроль (письмові та аналітичні завдання); тестовий контроль (тематичне та онлайн-тестування, мікротести); практико-орієнтовані та ситуаційні завдання; аналіз і розв’язання кейсів; аналіз нормативно-правових актів та правових ситуацій; контроль виконання самостійної роботи; презентації та творчі роботи; взаємооцінювання; самооцінювання.	
Види контролю		тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану	
Перелік практичних навичок та умінь			
Аналізувати нормативно-правові акти у сфері охорони здоров’я України. Знаходити та використовувати правові норми, що регулюють конкретні медичні правовідносини. Визначати правовий статус пацієнта, медичного працівника та закладу охорони здоров’я. Визначати та характеризувати основні права пацієнта відповідно до чинного законодавства України.			

Застосовувати законодавчі норми для вирішення практичних ситуацій, пов'язаних із реалізацією права на медичну допомогу. Визначати правові підстави надання медичної допомоги безпосередньо за згодою пацієнта та у випадках, передбачених законодавством. Оцінювати правомірність отримання та оформлення інформованої добровільної згоди пацієнта. Застосовувати правові норми щодо збереження лікарської таємниці та конфіденційності інформації про пацієнта. Визначати випадки, у яких розголошення інформації про стан здоров'я пацієнта допускається законодавством. Аналізувати правові ситуації, пов'язані з порушенням прав пацієнтів. Визначати способи та механізми захисту прав пацієнтів. Складати алгоритм дій пацієнта у разі порушення його прав у закладі охорони здоров'я. Визначати порядок звернення пацієнта зі скаргою до закладу охорони здоров'я, органів управління охороною здоров'я та інших компетентних органів. Аналізувати типові конфліктні ситуації між пацієнтом і медичним працівником та визначати правомірні шляхи їх вирішення. Розрізняти цивільно-правову, адміністративну, кримінальну та дисциплінарну відповідальність у сфері охорони здоров'я. Визначати підстави та умови притягнення медичних працівників до юридичної відповідальності. Аналізувати практичні ситуації щодо неналежного надання медичної допомоги. Визначати ознаки та види дефектів надання медичної допомоги. Аналізувати причинно-наслідковий зв'язок між діями або бездіяльністю медичного працівника та заподіяною шкодою пацієнту. Визначати правові наслідки порушення професійних обов'язків медичним працівником. Застосовувати законодавчі вимоги щодо прав та обов'язків медичних працівників. Аналізувати особливості трудових правовідносин медичних працівників. Визначати правові вимоги щодо робочого часу, часу відпочинку та охорони праці медичних працівників. Аналізувати правові ситуації, пов'язані з професійними конфліктами та конфліктом інтересів у сфері охорони здоров'я. Застосовувати правові та етичні принципи у взаємовідносинах «медичний працівник — пацієнт». Аналізувати практичні ситуації з позицій принципів біоетики, автономії пацієнта, благодіяння, незавдання шкоди та справедливості. Визначати правові вимоги щодо призначення, відпуску та застосування лікарських засобів. Аналізувати правові ситуації у сфері фармацевтичної діяльності та обігу лікарських засобів. Застосовувати нормативні вимоги щодо профілактики та запобігання поширенню інфекційних хвороб. Визначати права та обов'язки громадян і медичних працівників під час здійснення протиепідемічних заходів. Аналізувати правові засади надання паліативної та хоспісної допомоги. Визначати права пацієнтів, які отримують паліативну допомогу, та особливості їх правового захисту. Аналізувати правові ситуації, пов'язані з наданням психіатричної допомоги. Визначати правові підстави та порядок застосування примусових заходів під час надання психіатричної допомоги. Аналізувати правові вимоги до надання косметологічних послуг. Визначати правові особливості медичного забезпечення спортивної діяльності. Аналізувати правові аспекти організації та надання медичної допомоги в межах медичного туризму. Працювати з офіційними електронними базами нормативно-правових актів та знаходити необхідну правову інформацію. Здійснювати правовий аналіз конкретної медичної ситуації та визначати норми законодавства, які підлягають застосуванню. Складати алгоритм правомірних дій медичного працівника у типових професійних ситуаціях. Розв'язувати ситуаційні та кейсові завдання з медичного права. Аргументувати власну правову позицію з посиланням на норми чинного законодавства. Виявляти правові ризики у професійній діяльності медичного працівника та визначати шляхи їх запобігання. Оцінювати правомірність дій медичного працівника, пацієнта та закладу охорони здоров'я у конкретній ситуації. Застосовувати набуті правові знання для захисту прав пацієнта та належного виконання професійних обов'язків медичного працівника.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Поняття, предмет, метод та система медичного права України.
2. Місце медичного права в системі права України та його взаємозв'язок з іншими галузями права.
3. Система законодавства України у сфері охорони здоров'я та основні джерела медичного права.
4. Історичні етапи становлення права людини на охорону здоров'я.
5. Міжнародно-правові стандарти права людини на охорону здоров'я.
6. Роль міжнародних організацій та міжнародних документів у формуванні сучасних стандартів охорони здоров'я.

7. Право на життя та його взаємозв'язок із правом на охорону здоров'я і медичну допомогу.
8. Правові засади отримання медичної допомоги в Україні: права та обов'язки пацієнта і медичного працівника.
9. Правові та етичні аспекти прийняття рішень щодо надання медичної допомоги у невідкладних та критичних станах.
10. Поняття та основні способи захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
11. Права пацієнта в Україні та механізми їх реалізації і захисту.
12. Судовий та позасудовий порядок захисту прав пацієнтів.
13. Поняття та основні принципи правового регулювання фармацевтичної діяльності в Україні.
14. Правові вимоги до обігу та застосування лікарських засобів.
15. Права, обов'язки та відповідальність медичних і фармацевтичних працівників у сфері обігу лікарських засобів.
16. Співвідношення правових та морально-етичних норм у професійній діяльності медичного працівника.
17. Основні принципи медичної етики та біоетики у взаємовідносинах «медичний працівник — пацієнт».
18. Лікарська таємниця, конфіденційність та інформована згода як правові й етичні засади медичної діяльності.
19. Поняття та основні принципи правового регулювання медичної діяльності в Україні.
20. Правовий статус медичного працівника: основні права, обов'язки та професійні гарантії.
21. Правові засади взаємовідносин між закладом охорони здоров'я, медичним працівником та пацієнтом.
22. Поняття та види дефектів надання медичної допомоги.
23. Критерії правової оцінки якості та належності надання медичної допомоги.
24. Встановлення причинно-наслідкового зв'язку між дефектом надання медичної допомоги та заподіяною шкодою пацієнту.
25. Особливості правового регулювання трудових відносин у сфері охорони здоров'я.
26. Робочий час, час відпочинку та особливості режиму праці медичних працівників.
27. Права, обов'язки та гарантії медичних працівників у трудових правовідносинах.
28. Поняття та види юридичної відповідальності у сфері охорони здоров'я.
29. Підстави притягнення медичних працівників до юридичної відповідальності.
30. Цивільно-правова, адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я.
31. Правові засади запобігання та поширення інфекційних хвороб в Україні.

32. Правові заходи захисту населення від інфекційних хвороб та особливості їх застосування.
33. Права та обов'язки громадян, медичних працівників і закладів охорони здоров'я у сфері профілактики інфекційних хвороб.
34. Поняття, принципи та правові засади надання паліативної допомоги в Україні.
35. Правове регулювання хоспісної допомоги та права пацієнтів, які її отримують.
36. Правові та етичні питання знеболення, догляду та забезпечення гідності пацієнта під час надання паліативної допомоги.
37. Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні.
38. Права осіб, яким надається психіатрична допомога, та гарантії їх захисту.
39. Правові підстави та порядок застосування примусових заходів під час надання психіатричної допомоги.
40. Правове регулювання косметологічної діяльності та вимоги до надання косметологічних послуг.
41. Права та обов'язки пацієнта і фахівця під час надання косметологічних послуг.
42. Правові засади діяльності у сфері спортивної медицини та медичного забезпечення осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.
43. Правове забезпечення безпеки та медичного супроводу осіб, які займаються спортом.
44. Поняття та правове регулювання медичного туризму в Україні.
45. Правові аспекти організації та надання медичної допомоги іноземним громадянам у межах медичного туризму.

Політика курсу

Навчальна дисципліна «Медичне право» є вибірковою для студентів спеціальності І5 Медсестринство. Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями та компетентностями з дисципліни «Медичне право».

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: семінарських заняттях, підсумковому модульному контролі є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика оцінювання

Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Медичне право» складається з поточного, проміжного та підсумкового контролю знань за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, наукові повідомлення тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- виконання ситуаційних та кейсових завдань;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Відпрацювання та перекладання

Здобувач освіти має право відпрацювати пропущені теми або перескласти їх на позитивну оцінку. Це можна зробити під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти.

ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ з дисципліни «Медичне право» проводиться у формі **результатів поточного контролю**. Підсумкова оцінка формується за результатами навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру та визначається за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у шкалу ECTS і національну шкалу оцінювання.

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю — **100 балів**.

Особливе значення під час оцінювання має здатність здобувача освіти **застосовувати правові знання до конкретних ситуацій професійної діяльності медичного працівника**, аналізувати правові ризики, визначати правомірність дій учасників медичних правовідносин та обирати законний алгоритм дій.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

90–100 балів (А, відмінно): здобувач освіти демонструє системні та глибокі знання з медичного права, вільно застосовує норми законодавства до практичних ситуацій, самостійно здійснює правовий аналіз, аргументує правову позицію, визначає правові ризики та пропонує обґрунтований алгоритм правомірних дій.

82–89 балів (В, добре): здобувач освіти демонструє ґрунтовні знання з медичного права, правильно застосовує нормативно-правові норми до типових ситуацій, здійснює правовий аналіз і формулює обґрунтовані висновки, допускаючи незначні неточності.

74–81 бал (С, добре): здобувач освіти володіє основними положеннями медичного права, правильно визначає норми законодавства та застосовує їх до практичних ситуацій, але потребує незначної допомоги під час складнішого правового аналізу.

64–73 бали (D, задовільно): здобувач освіти володіє основним навчальним матеріалом, розуміє базові правові поняття та норми, може застосовувати їх у стандартних ситуаціях, однак має труднощі з аналізом складних правових ситуацій та аргументацією.

60–63 бали (Е, задовільно): здобувач освіти засвоїв мінімально необхідний обсяг матеріалу, розуміє основні положення медичного права та може застосовувати окремі норми законодавства у типових ситуаціях, проте допускає помилки та потребує додаткового уточнення.

35–59 балів (FХ, незадовільно): здобувач освіти має фрагментарні знання, недостатньо орієнтується в нормативно-правових актах, має труднощі із застосуванням правових норм до практичних ситуацій, не завжди може обґрунтувати правову позицію.

0–34 бали (F, незадовільно): здобувач освіти не продемонстрував достатнього рівня знань з дисципліни, не володіє основними поняттями та нормами медичного права, не може самостійно здійснити правовий аналіз професійної ситуації та визначити правомірний алгоритм дій.

Інформаційні ресурси

1. Антонов С. В. Медичне право України: Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ: КНТ, 2021. 312 с.
2. Грін О. О. Медичне право в питаннях і відповідях. Загальна частина. Книга 1 [Текст]: навч. посіб. / О. О. Грін. – Ужгород: Друкарня Брежа, 2023. – 408 с. – ISBN 978-617-8127-11-4.
3. Медичне право: підручник / О. І. Харитонова, С. Б. Булеца, С. Г. Стеценко, Р. А. Майданник, І. Я. Сенюта, Я. О. Триньова, М. В. Менджул. – Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021. – 720 с.
4. Медичне право: навч. посіб. / В. М. Пашков, М. В. Гуйван, О. М. Литвинов та ін. Харків: Право, 2022. 344 с.
5. Медичне право України: навчальний посібник / за заг. ред. С. Г. Стеценка. Київ: Атіка, 2021. 416 с.
6. Сенюта І. Я. Медичне право: підручник. Львів: Видавництво ЛНМУ ім. Данила Галицького; ЛОБФ «Медицина і право», 2023. 512 с.
7. Чеховська І. В. Медичне право України: навч. посіб. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2023. 480 с.

Допоміжна література:

1. Права людини у сфері охорони здоров'я: практичний посібник / за наук. ред. І. Я. Сенюти. Львів: Видавництво ЛНМУ, 2021. 240 с.
2. Медичне право та біоетика: збірник нормативно-правових актів та міжнародних стандартів / упоряд. Х. Терешко, І. Сенюта. Львів: Медицина і право, 2021. 488 с.
3. Юридичний супровід медичної діяльності: наук.-практ. посіб. / за ред. проф. О. В. Петришина. Харків: Консум, 2022. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>
2. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х // <http://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322 VIII // <http://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2013 № 435-IV // <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III // <http://zakon.rada.gov.ua/go/2947-14>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI // <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // <http://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
8. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15.02.1995 № 60/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/60/95-вр>
9. Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів» // http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/F950061.html
10. Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» від 15.02.1995 № 62/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр>
11. Закон України «Про протидію захворюванню на туберкульоз» від 05.07.2001 № 2586-III // <http://zakon.rada.gov.ua/go/2586-14>
12. Закон України «Про донорство крові та її компонентів» від 23.06.1995 № 239/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/239/95-вр>
13. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя» від 24.02.1994 № 4004-XII // <http://zakon.rada.gov.ua/go/4004-12>
14. Закон України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» від 23.12.2010 № 2861-VI // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2861-17>
15. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 № 1645-III // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>
16. Закон України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 № 123/96-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/123/96-вр>
17. Закон України «Про психіатричну допомогу» від 22.02.2000 № 1489-III // <http://zakon.rada.gov.ua/go/1489-14>
18. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 № 4038-XII // <http://zakon.rada.gov.ua/go/4038-12>
19. Закон України «Про трансплантацію органів та інших анатомічних матеріалів людини» від 16.07.1999 № 1007-XIV // <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1007-14>
20. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/16/98-вр>
21. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/go/504/96-вр>
22. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням» від 18.01.2001 № 2240-III // <http://zakon.rada.gov.ua/go/2240-14>
23. Закон України «Про ліцензування окремих видів господарської діяльності» від 01.06.2000 № 1775-III // <http://zakon.rada.gov.ua/go/1775-14>
24. Авторський блог «Освітній портал «Гуманістика» <https://pravokmk.tumblr.com/>
Свідectво про реєстрацію авторського права на твір «Навчально-методичний комплекс з соціально-економічних дисциплін – онлайн для студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації» №98530, комп'ютерна програма «Освітній портал «Гуманістика» №98533 від 09.07.20.

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх та гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від « 03 » вересня 2026 р.

Голова ЦК

(підпис)

ГАЙДУК Ліна

(прізвище, ім'я)